

PILGRIMSVANDRING

Katastrofinsatser

OM MATERIALET

Det här är ett inspirationsmaterial för pilgrims-
vandringar utifrån ett av Act Svenska kyrkans fem
fokusområden – Katastrofinsatser. Inom varje
fokusområde finns även barnmaterial, material
för gudstjänst och andakt samt workshopmaterial
som kan användas tillsammans med den digitala
kunskapsportalen Actum. Du kan hitta alla
material på: svenskakyrkan.se/act/actum

I inspirationsmaterialet för pilgrimsvandringar finns
personliga berättelser från olika delar av världen,
förslag på bibeltexter med tillhörande reflektions-
frågor, aktiviteter och böner. Det finns också tips för
dig som inte har lett en pilgrimsvandring tidigare och
för dig som vill ha ny inspiration.

KATASTROFINSATSER

Krig, svält och naturkatastrofer slår sönder miljoner
människors tillvaro varje dag. Bakom varje siffra
finns en människa. En människa som har rätt till
trygghet, stöd och ett värdigt liv. Act Svenska kyrkan
samarbetar med partner runtom i världen som finns
på plats både före, under och efter katastrofen.

Läs mer om fokusområdet på:
svenskakyrkan.se/act/katastrofinsatser

Försörjning och
klimaträttvisa

Jämställdhet
och hälsa

Fred och
demokrati

Tro och
lärande

Katastrof-
insatser

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

TILL LEDAREN

I det här materialet finns inspiration och tips för att leda en pilgrimsvandring med fokus på katastrofinsatser. Det finns ett avsnitt med berättelser från världen, ett avsnitt med bibeltexter och tillhörande samtalsfrågor samt ett avsnitt med böner och psalmer. Texterna är olika långa och har olika tema – välj de som passar bäst för din grupp.

FÖRSLAG VID VANDRING

Börja med att bestämma var er pilgrimsvandring ska gå och hur lång den ska vara. Om er vandring är lång kan du använda hela materialet och om den är kort kan du välja några inslag för att få en blandning av personliga berättelser, bibeltexter, aktiviteter och böner som passar för din grupp och vandring.

Inled vandringen med en andakt och ge deltagarna chans att presentera sig om de inte redan känner varandra. Stanna med någon eller några kilometers mellanrum. Använd materialet varje gång ni stannar genom att läsa en berättelse från världen eller en bibeltext. Be en bön innan ni börjar gå och sjung gärna tillsammans. Böner och förslag på psalmer finns på sista sidan. Utspritt i materialet finns även tips på aktiviteter. Avsluta vandringen med en andakt eller bön.

Lycka till!

TIPS!

1. Gå på två led och prata med personen bredvid. Efter fem minuter går ena ledet ett steg framåt, personen längst fram går längst bak i ledet. På det här sättet får ni prata med flera olika personer. Passar bra i början av vandringen för att gruppen ska lära känna varandra.
2. Sitt ner i storgrupp eller i mindre grupper på en fin plats och samtala om berättelserna eller bibeltexterna.
3. Gå med långa avstånd i tystnad.
4. Samtala två och två där den ena intervjuar den andra. Byt sedan. Intervjuarens främsta uppgift är att lyssna.
5. Sjung tillsammans medan ni vandrar.

BERÄTTELSE FRÅN VÄRLDEN

FLYKTEN FRÅN BERHALE

Första gången Halima tvingades fly var hon 16 år. Åtta år senare tvingades hon åter igen på flykt, den här gången tillsammans med sina två små söner. I 25 dagar vandrade de, barfota och med minimal tillgång till mat och vatten.

När kriget i Tigray i Etiopien spred sig till Afarregionen i slutet av 2021, tvingades tusentals eritreanska flyktingar att evakuera Berhale flyktingläger. En av dem var Halima, 25 år.

– Vi tvingades fly rakt ut i öknen när striderna spred sig. Det fanns inga andra transportmöjligheter än att gå, berättar Halima.

Halima bär en cerise sjal över huvudet, men det är inte den färgglada sjalen som fångar min uppmärksamhet. Det är hennes outgrundliga blick och självklara sätt att föra sig när hon serverar det traditionella etiopiska kaffet i små koppar, med popcorn som tilltugg. Trots att människorna här saknar tillgång till allt utöver det mest basala bjuder de på vad de har. Tillsammans smuttar vi på det starka kaffet och tittar nyfiket på varandra. Det känns fint och värdigt.

EXTREMA FÖRHÅLLANDEN

Vi befinner oss i Serdo flyktingläger i det etiopiska låglandet i nordöst, inte långt ifrån den plats som sägs vara "mänsklighetens vagg". Det var hit, fyra mil utanför staden Samara, som Halima och människorna från Berhale flyktingläger kom efter sin långa vandring på nästan 20 mil. Här är både landskapet och levnadsförhållandena extrema. Solen är brännande het och det finns knappt någon växtlighet. Det är sand så långt ögat kan se, sand som när det blåser tränger igenom kläderna och får det att sticka i huden som av tusen nålar.

– När vi kom hit hade vi inget skydd mot solen och blåsten. Inget vatten och ingen mat, berättar Halima. Det var verkligen svårt att överleva.

De etiopiska myndigheterna fick snabbt hitta en plats dit människorna från Berhale kunde ta sig när kriget

spred sig. Inledningsvis fanns här ingenting. Tält, vatten och mat fick fraktas hit.

VANDRADE BARFOTA I 25 DAGAR

Efter att vi ställt några artighetsfrågor, frågar jag Halima om flykten från Berhale. Hennes blick möter min, men försvinner i fjärran när hon tänker tillbaka på de där timmarna, dagarna och veckorna. Hon pratar med låg röst när hon berättar.

– Det tog oss 25 dagar att komma fram och vi hade nästan ingen mat eller vatten. Marken var så salt att våra barfota fötter fick stora sår. Ljudet från kriget skrämde oss.

Hon tystnar och slår ned blicken. Minnena som kommer tillbaka är smärtsamma och hon sitter tyst en lång stund innan hon fortsätter.

– Många människor dog längs vägen. Barn dog. Det var fruktansvärt, men vi kunde inget göra, berättar Halima.

Många klarade inte flykten, men som ett under överlevde Halima och hennes barn den svåra vandringen. Märkbart påverkad av det trauma som hon och tusentals andra tvingats genomlida, finns det ändå en styrka i hennes blick.

LIVET I SERDO

I dag lever cirka 2 300 människor i Serdo flyktingläger, som nu är mer organiserat än för ett år sedan. De provisoriska tälten har ersatts med enkla väderbeständiga boenden och det finns latriner och stationer för handtvätt.

Stödet från bland annat Act Svenska kyrkan har varit avgörande för Halimas och människornas överlevnad. Genom lokala partner har Act Svenska kyrkan bland annat bidragit till att skapa försörjningsmöjligheter och ekonomisk inkludering för flyktingarna. Tack vare utbildning i hantering av pengar och startkapital för att starta småskaliga verksamheter, har människor kunnat börja generera en inkomst. En viktig del

har varit utformandet av självhjälpgrupper, där människorna som drabbats själva leder arbetet med att organisera och bygga upp sina liv igen.

Halima och hennes familj bor i ett enkelt skjul med väggar av korrugerad plåt och tak vävt av palmlblad. Det finns inte mycket mer än några husgeråd och filterar, men här de är åtminstone trygga. Mohammed, fyra år, och Ahmed, två år, går i förskola i lägret och Halima är med i en självhjälpgrupp som består av 14 medlemmar. De är engagerade i att sköta den spannmålsmjölkvarn som finns i lägret.

– Jag är glad över att få vara en del av gruppen. Det ger mig en möjlighet att träffa de andra kvinnorna och vi får en chans att samtala och dela varandras bördor och erfarenheter, berättar Halima.

VILL ÅTERVÄNDA TILL BERHALE

Trots att situationen i lägret är bättre i dag, kvarstår många utmaningar och livet är svårt här. Halima drömmer om att så snart som möjligt kunna återvända till Berhale som blivit hennes hem. Och allteftersom situationen stabiliserats, börjar människor vända tillbaka. Halima berättar att hon vill kunna erbjuda sina barn en bättre framtid.

– Jag vill kunna ge mina barn det de behöver. Jag vill ge dem utbildning, skolmaterial och kläder. Jag vill kunna försörja mina barn och inte vara beroende av andra. Det är så jag vill se mig själv, säger Halima.

När vi säger hej då får vi sällskap av en stor skara glada barn. De tjuvar av skratt och ropar med höga röster på

svenska: "Ett. Två. Tre..." Hela vägen till tio. Mitt rese-sällskap har blivit uppvaktade av vetgiriga och nyfikna flickor och pojkar som velat lära sig räkna på ett annat språk. Trots att jag vet att deras liv är kantade av enorma utmaningar och att de bär på svåra upplevelser, känns det ändå hoppfullt att barnen har så nära till skratt. Och jag vet att det finns många vuxna här som vill deras bästa. Vuxna, som precis som Halima, måste hitta kraften att fortsätta kämpa. För barnens skull.

Text: Sara Holmberg

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

REFLEKTIONSFRÅGOR TILL TEXTEN

1. Vilka är dina drivkrafter?
2. Vad ger dig hopp i hopplösa situationer?

AKTIVITET

Testa att vandra en bit utan skor eller lägg en sten i skon. Hur känns det?

STÖD TILL MÄNNISKOR PÅ FLYKT FRÅN KRIGET I UKRAINA

Rysslands invasion av Ukraina tvingade Dimitry och hans flickvän Anna på flykt från Mariupol. Via Ryssland och Estland tog de sig vidare till Ungern där de fick stöd och hjälp med att ordna boende.

– I februari 2022 levde jag ett normalt liv. Jag gick i skolan och spelade fotboll, säger Dimitry.

Miljontals människor är på flykt inom Ukraina och många har tvingats lämna landet. Act Svenska kyrkan bidrar bland annat till mat, hygienpaket och mediciner samt till insatser där trygghet, hopp och kraft att läka står i centrum.

FOTO: STEFAN HÅKANSSON/IKON

INSATSER EFTER NATURKATASTROFER PÅ HAITI

Orkaner, tyfoner, jordbävningar och andra naturkatastrofer slår sönder miljontals människors tillvaro varje år. Naturkatastrofer som orsakats av extremväder på grund av klimatförändringar blir också allt fler och starkare samt svårare att förutse. Oftast är de som redan lever i utsatthet de som drabbas värst.

Genom lokala partner finns Act Svenska kyrkan på plats före, under och efter en katastrof. Till exempel arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt i Haiti och har snabbt kunna mobilisera resurser när en katastrof inträffat. Arbetet handlar bland annat om att stärka samhället inför nästa naturkatastrof. För att möta de akuta behoven flygs även nödförsändelser in med hygienkit, mat, filter och vattenreningstabletter för att förebygga till exempel kolerautbrott när katastrofen är ett faktum.

FOTO: THOMAS LOHNES/IKON

REFLEKTIONSFRÅGOR TILL TEXTERNA

1. Vad hade du gjort för att försöka återgå till det normala efter en flykt eller naturkatastrof?
2. Vad kan vi i Sverige göra för att underlätta för den som har tvingats fly eller genomlevt en naturkatastrof?

AKTIVITET

Spela in ett videoklipp, gärna kort och effektivt, där ni berättar att ni samlar in pengar till Act Svenska kyrkan och varför det är viktigt. Skriv en passande text till och posta i sociala medier.

Förslag som antingen går att läsa upp eller skriva i texten:
Vi samlar in pengar till Act Svenska kyrkans insatser för människor som drabbats av krig, svält och naturkatastrofer. Tillsammans gör vi skillnad för de som behöver det mest. Swisha din gåva till 900 1223. Tack för din gåva!

TRYGGA PLATSER FÖR BARN PÅ FLYKT I MYANMAR

Läs berättelsen nedan om Ahji eller titta på filmen om honom. Filmen finns på svenska-kyrkan.se/act/actum. Samtalsfrågorna fungerar till både text och film.

I Myanmar, i sydöstra Asien, har många människor tvingats lämna sina hem och fly på grund av konflikter i landet. Flera hundra tusen människor bor i flyktingläger. Här arbetar Act Svenska kyrkan för att barn på flykt ska kunna gå i skolan och ha trygga platser att leka på. Vi har träffat Ahji Kamal. Han är sju år gammal. När han var riktigt liten fick hans familj fly.

– Vår by finns inte längre. Den brann ner, berättar Ahji.

När människor attackerade byn och satte eld på husen fick familjen springa därifrån. Nu bor de i ett enkelt hus av bambu i ett flyktingläger. Ahji bor tillsammans med sin mamma Jida, sin pappa Mahmed och sina fyra syskon.

– Det var svårt att tvingas fly med sina barn på det sättet och de var väldigt rädda, berättar Ahjis pappa Mahmed.

När de flydde kunde de inte ta med sig någonting och de hade ingen mat. De kunde inte äta på tre dagar.

Innan de flydde jobbade Mahmed som fiskare.

– Jag fick aldrig gå i skolan. När jag var sju år gammal, precis som Ahji är nu, så fick jag börja jobba i stället, berättar Mahmed.

Han är därför glad att hans barn kan gå i skolan i lägret och att Act Svenska kyrkan både har byggt skolor och

utbildat lärare i lägret. Ahji berättar att han tycker mycket om sin skola.

– Nu går jag i första klass. Jag gillar att sjunga. Min lillebror Ramar är bara fem år. Han ska snart få börja skolan han också, säger Ahji.

Ahjis mamma Jida fick inte heller gå i skolan när hon var liten.

– Jag önskar att jag hade fått gå i skolan när jag var liten, men mina föräldrar hade inte råd. Här i lägret får barnen lära sig räkna, läsa och skriva. Det är väldigt viktigt. Jag hoppas att de ska kunna skaffa sig en utbildning och ett bra liv, säger Jida.

Att se till att barnen får gå i skolan och ha trygga platser att leka på även när de drabbas av kriser och konflikter är en viktig del av Act Svenska kyrkans katastrofarbete i Myanmar.

FOTO: MAGDALENA VOGT/IKON

REFLEKTIONSFRÅGOR TILL TEXTEN

1. Vad skulle du ta med dig om du plötsligt tvingades fly och lämna ditt hem?
2. Ahji har fått en trygg plats där han får gå i skola och leka. Vad behöver du för att känna dig trygg?

AKTIVITET

På sista sidan i det här materialet finns en QR-kod som kan användas för att swisha en gåva till Act Svenska kyrkan. Visa den för personer ni möter längst vandringen och uppmana dem att skänka en gåva.

BIBELTEXTER FÖR SAMTAL OM KATASTROFINSATSER

MATTEUSEVANGELIET 25:35–40

'[...] Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.' Då kommer de rättfärdiga att fråga: 'Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?' Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

FEMTE MOSEBOKEN 10:17–19

Ty Herren, er Gud, är gudarnas Gud och herrarnas Herre, den store Gud och fruktansvärde hjälte som aldrig är partisk och inte kan mutas, som ger den faderlöse och änkan deras rätt och som älskar invandraren och ger honom mat och kläder. Även ni skall visa invandraren kärlek, ty ni har själva varit invandrare i Egypten.

STUDIEFRÅGOR

1. Vad tror du att texten handlar om?
2. Vilka är huvudpersonerna och vad vet vi om dem?
3. Läs texten igen.
4. Hur hjälper Jesus lärjungarna att urskilja Guds avsikter med världen?
5. Vad händer om du analyserar texten utifrån ditt specifika lokala sammanhang?
6. Vad händer om du analyserar texten utifrån ett globalt perspektiv?
7. Hur ser våra olika reflektioner ut? Var ser vi skillnader, vad kan vi lära av det?
8. Hur kan du uppmanas att agera utifrån texten?

STUDIEFRÅGOR

1. Vad betyder det här för mig och mitt liv?
2. Vad betyder det här för internationell diakoni?

BIBELORD FÖR REFLEKTION OCH HANDLING

JOHANNESVANGELIET 13:34–35 *Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek*

Tips! Bär med dig denna text i tystnad och fundera på hur du kan visa kärlek till din nästa. Kanske genom "random acts of kindness", det vill säga små, vardagliga, slumpmässiga goda gärningar.

PSALTAREN 23:1, 4 *Herren är min herde, ingenting skall fattas mig [...] Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig, din käpp och din stav gör mig trygg.*

Tips! Hitta en vandringsstav i naturen.

JESAJA 41:10 *Var inte rädd, jag är med dig. Ängslas inte, jag är din Gud. Jag ger dig styrka och hjälper dig, stöder och räddar dig med min hand.*

Tips! Plocka upp en sten, kotte eller liknande som du lämnar ifrån dig på passande plats. När du lämnat ifrån dig stenen, minns att Gud finns där och håller din hand.

BÖNER

Bön av Franciskus av Assisi

O Herre, låt mig få bli en förmedlare av din frid,
låt mig bringa kärlek där det nu råder hat.

Låt mig föra in förlåtelsens anda där det nu råder
orättfärdighet,
låt mig bringa harmoni där det nu råder tvedräkt.

Låt mig bringa sanning där det nu råder villfarelse,
låt mig bringa tro där det nu råder tvivel.

Låt mig bringa hopp där det råder misströstan,
låt mig bringa ljus där det råder mörker och
låt mig bringa glädje där det råder sorg.

Giv, Herre, att jag hellre må söka trösta än att bli
tröstad,
hellre förstå än att bli förstådd, hellre älska än att
bli älskad.

Ty det är genom att glömma sig själv som man
finner.

Det är genom att förlåta som man får förlåtelse.
Det är genom att dö som man blir medveten om
det eviga livet.

Amen.

Herre, Herre, håll mig fast i dina händer

Herre, Jag har tappat taget.
Nu behöver jag få lita på
att du inte gör det.

Från svenskakyrkan.se/sorg/boner

Bön av ärkebiskop emeritus KG Hammar

Gud, vaka med dem
som i denna natt vakar och sörjer.
Låt dina änglar hålla vakt
över dem som sover.
Ta de sjuka i din vård.
Välsigna de döende.
Kom med lindring till de lidande.
Håll dem som plågas av ångest
nära ditt hjärta.
Beskydda oss alla
och ge oss din heliga frid.

Från svenskakyrkan.se/sorg/boner

UPPMANA MÄNNISKOR
NI MÖTER ATT SWISHA
EN GÅVA VIA DENNA
QR-KOD ELLER TILL
900 1223.

PSALMER

- 297 *Härlig är jorden*
- 298 *Gud ditt folk är vandringsfolket*
- 300 *O, hur saligt få vandra*
- 681 *Herre, hör min bön*
- 730 *Må din väg gå dig till mötes*

